

Lausunto Nuuksion koulun säilymisen puolesta

Me, Nuuksion koulun henkilökunta, olemme sitä mieltä, että Nuuksion koulua ei saa lakkauttaa.

Nuuksion koulussa

- Oppilaantuntemus on vahvaa: kaikki opettajat tuntevat jokaisen oppilaan ja usein myös heidän perheensä. Kodin ja koulun yhteistyö toimii sujuvasti, kun perheet ovat tuttuja usein vuosien takaa.
- Oppilaiden erityistarpeiden huomioiminen ja eriyttäminen onnistuvat hyvin.
- Monille oppilaille on oppimisen kannalta tärkeää, ettei ihmismäärä ympärillä ole liian suuri. Turvallisuuden tunnetta luo myös se, että jokainen lapsi tuntee kaikki koulun opettajat hyvin ja myös toiset oppilaat yli luokkarajojen.
- Pienessä kouluyhteisössä on helpompi havaita mahdollinen kiusaaminen ja puuttua siihen tehokkaasti.
- Arkipäivän toiminnassa pystymme tarttumaan herkästi ja joustavasti erilaisiin oppilaiden orastaviin ongelmiin jo ennen kuin ne kasvavat liian suuriksi. Näin edesautamme oppilaiden ja kouluyhteisön hyvinvointia sekä vähennämme oppilashuollon tarvetta.
- Nuuksion koulussa jokainen oppilas huomioidaan yksilöllisesti, ja opetuksessa on mahdollista tehdä joustavia pedagogisia ratkaisuja sekä järjestelyjä ryhmittelyjen suhteen. Toiminta yli luokkarajojen on Nuuksion koululaisille arkipäivää.
- Nuuksion koulun toiminnalla on mahdollista vahvistaa eritasoisten oppilaiden kasvua ja oppimista. Tästä hyötyvät sekä tukea tarvitsevat että lahjakkaat oppilaat.
- Nuuksion koulun oppilaiden kouluviihtyvyys on korkealla tasolla, ja läheiset välit koulun aikuisiin mahdollistavat avoimen keskustelun aiheesta kuin aiheesta.
- Myös isoja kouluja helposti vaivaava melu puuttuu täältä, mikä tukee osaltaan oppilaiden oppimista.

- Pienessä koulussa uusien toimintatapojen käyttöönotto on helppoa ja nopeaa. Uudet pedagogiset opetussuunnitelman mukaiset opetusjärjestelyt ja toimintatavat on helppo ottaa käyttöön ja toteuttaa lyhyellä aikavälillä koko koulun osalta. Monialaisia oppimiskokonaisuuksia olemme voineet toteuttaa koko koulun yhteisinä projekteina työskennellen ryhmissä 1.-6.-luokkalaisten kesken.
- Arviointi on opetussuunnitelman mukaisesti monipuolista, kun kaikki opettajat opettavat ja arvioivat kaikkien luokkien oppilaita.
- Oppilashuoltopalvelut Nuuksion koulussa ovat riittävät. Tarvittaessa terveydenhoitaja ja kuraattori ovat tavoitettavissa päivittäin. Isommassa koulussa oppilashuollon henkilökunnalla ei ole laskennallisesti yhtään sen enempää aikaa per oppilas kuin pienemmässäkään koulussa, vaikka olisivatkin fyysisesti rakennuksessa enemmän läsnä.
- Opettajat eivät ole kokeneet yhdysluokkia hankalina tai liian työläinä, vaan päinvastoin: vertaisoppimisella on nähdäksemme valtavan positiivinen vaikutus oppimiseen yhdysluokilla, joilla eri ikäryhmät oppivat toisiltaan.
- Lukujärjestyksetkin on saatu suunniteltua aina toimiviksi, eikä niiden laatimista ole koettu hankalaksi.
- Henkilökunnan saumaton yhteistyö on vaivatonta ja tiedonkulku nopeaa. Henkilökunta on kokenut työympäristön innostavana, rauhallisena, omien pedagogisten ideoiden toteuttamista kannustavana, oppilaiden ja opettajien hyvinvointia sekä työssä jaksamista tukevana. Henkilökunta on myös erittäin sitoutunut työhönsä ja ansainnut pitkäjänteisellä työllään kyläläisten täyden luottamuksen.

- Nuuksion koulun ympäristö on koko Espoon mittakaavassa ainutlaatuinen ja mahdollistaa muun muassa liikuntatunnin (esim. hiihto/luistelu/maastojuoksu/suunnistus) aloittamisen suoraan koulun pihalta. Ulkoluokkapedagogiikkaa pystytään hyödyntämään päivittäin, ja retkeilymahdollisuuksissa on vain taivas rajana.
- Koulun tiloissa joustava ryhmittely sujuu helposti ja oppimista tukien. Muutoksiin ja tilantarpeisiin voidaan reagoida nopeasti. Eriyttämiseen tarvittavat tilat järjestyvät sujuvasti.
- Koulumme on onnistunut joustavilla ryhmittelyillään ja järjestelyillään pitämään myös koronatartunnat koulussa pyöreässä nollassa.
- Luokkatilat ovat viihtyisät ja tilavat oppilasmäärän nähden. Koululle mahtuisi lisääkin oppilaita. Esimerkiksi esiopetusryhmä tai yhdistetty esi- ja 1.-luokan ryhmä toimisi täällä erinomaisesti.
- Koulumme pystyy helposti ottamaan vieraita ja harjoittelijoita vastaan, ja monet harjoittelijat ovatkin jääneet taloon. Nuuksion koulu on työpaikkana vetovoimainen ja houkutteleva, ja tänne matkustetaan päivittäin pidempienkin työmatkojen takaa.
- Koulun tietotekniset välineet ovat nykyaikaiset ja täysin verrannolliset muihin Espoon kouluihin.
- Koulussa pystytään toteuttamaan opetussuunnitelman mukaista opetusta kaikissa oppiaineissa, ja yhteistyöllä Karhusuon koulun kanssa pääsemme hyödyntämään myös Karhusuon tarjoamia mahdollisuuksia (esim. isompi liikuntasali ja käsityöluokan koneet) – oppilaat eivät jää tällöin niistäkään paitsi.
- Myös valinnaisten ryhmiä on pystytty järjestämään monenlaisia.
- Nuuksion koulun oppilaat ovat voineet valita A2-kielekseen saksan, jonka opetukseen he ovat osallistuneet Karhusuon koululla, joten kielitarjonta on ollut käytännössä sama kuin Karhusuon koululla. Meillä on myös erittäin hyvä kokemus A2-kielen opiskelusta etäyhteyksin Karhusuon koululla, sillä lukuvuonna 2020-2021 Nuuksion koulun saksan kielen opiskelijoiden toinen viikoittainen oppitunti toteutettiin näin. Tätä mahdollisuutta voisi hyödyntää jatkossakin.
- Mikäli Nuuksion koulu suljetaan, evätään oppilailta oikeus käydä omaa lähikouluun, mikä sotii vahvasti Espoo-tarinaa vastaan.
- Osalla Nuuksion koulun oppilaista on jo nyt kohtuullisen pitkä koulumatka, joka yhä pidentyisi Karhusuon kouluun siirryttäessä. Pitkä koulumatka voi haitata myös lasten iltaharrastamista, kun kotona ei enää ehdi käymään ennen harrastuksiin siirtymistä.
- Koulumatkan pidentyessä entisestään myös taksiooppilaiden määrä lisääntyisi väistämättä, ja tietysti samalla kasvaisivat kustannuksetkin. Tänä syksynä Karhusuolle siirretyistä Nuuksion koulun oppilaaksiottoalueen 1.-luokkalaisista puolelle on jouduttu järjestämään taksikyyti, jota he eivät olisi tarvinneet, mikäli olisivat aloittaneet Nuuksion koulussa lähikoulutoiveensa mukaisesti.
- Nuuksion koulun lakkautuksella olisi myös paljon oppilaskohtaista laajemmat vaikutukset: lakkautus vaikuttaisi koko Siikajärven ja sen lähiympäristön asuinalueeseen heikentämällä sen elinvoimaisuutta ja houkuttelevuutta, kun niinkin tärkeä julkinen palvelu kuin koulu vietäisiin pois. Tiedämme jo nyt perheitä, jotka ovat muuttaneet alueelle vain ja ainoastaan koulumme takia, mikä nousi esille mm. asukastilaisuudessa 16.12.2021.
- Koulullamme on pitkä ja arvokas historia osana koko kyläyhteisöä, ja se on koonnut jo vuosikymmeniä kyläläisiä yli sukupolvirajojen yhteen mitä moninaisimmilla tapahtumilla luoden näin yhteenkuuluvuuden tunnetta ja vahvistaen oppilaiden osallisuutta osana omaa kyläyhteisöään. Mikäli nämä kaikki perinteet katkeaisivat koulun suljettua ovensa, oppilaat perheineen jäisivät tästä kaikesta paitsi – mikä voi osaltaan vaikuttaa perheiden kokonaisvaltaiseen hyvinvointiin.

- Lakkautusehdotusta perustellaan ensisijaisesti TakE-ohjelman mukaisilla kustannussäästöillä, mutta sitä, mistä säästöt tarkalleen ottaen muodostuvat (esim. kiinteistä aiheutuvat todelliset kulut ja henkilöstökulut) ei ole avattu mielestämme riittävästi. Epäilemme, että todelliset säästöt eivät ole yhtä merkittävät kuin on annettu ymmärtää. Mikäli näin on, koulun lakkauttaminen säästösyistä ei ole perusteltua.
- Vaikka oppilaskohtaisissa kuluissa säästettäisiinkin tässä kohtaa, maksanee oppilaiden tasapainoinen ja osallisuutta tukeva kasvatusta ja opetus itsensä takaisin myöhemmin oppilaiden kasvaessa aktiivisiksi ja hyvinvoiviksi kansalaisiksi. Näin ollen säästöt voivat olla lyhytnäköisiä, ja niillä voi olla kauaskantoisia negatiivisia vaikutuksia oppilaiden elämässä.
- Pehmeät arvot ja koulumme hyvä maine ovat houkutteleet hakeutumaan kouluun myös kauempaa Espoosta: kaikki koulun oppilaat nyt ja menneisyydessä eivät ole tulleet Nuuksion koulun oppilaaksi-alueelta. Esimerkiksi kevätlukukaudella 2022 aloittaa jälleen koulussamme Leppävaaran alueelta uusi oppilas.
- Myöskään alun perin Karhusuolle 1. luokalle hakenut oppilas ei toisen luokan aloitettuaan enää hakenut Karhusuon kouluun – huolimatta esim. pyöräilymatkan hankaloitumisesta.
- Kaiken kaikkiaan olemme sitä mieltä, että koko lakkautusprosessi kuulemisineen toteutetaan liian nopealla aikataululla, eikä aika riitä riittävän perusteellisen ja kattavan selvityksen tekemiseen. Esimerkiksi lapsivaikutusten arviointi toteutettiin kiireisellä aikataululla puolen tunnin virtuaalikierroksella Teamsin välityksellä Karhusuon koulun tiloissa, jonka jälkeen oppilaat täyttivät kyselylomakkeen koulun ulkopuolisen toimijan lyhyellä alustuksella. Sekä koulun henkilökunta että huoltajat olivat ilmaisseet toiveensa, että asiaa voitaisiin käsitellä laajemmin oppilaiden kanssa omien tuttujen ja turvallisten opettajien kanssa työstäen asiaa esim. työpajoin ihan ajan kanssa.

Nuuksion koulun säilyttäminen tukisi Espoo-tarinaa osoittamalla sen asukkaille Espoon arvostavan muutakin kuin taloudellisia säästöjä tukemalla lasten ja perheiden hyvinvointia mahdollistamalla lasten opiskelun tutussa ja turvallisessa lähikoulussa.

Kuten dosentti Eira Korpinen kirjoittaa mielipidekirjoituksessaan Äänekosken kaupunginsanomissa 10.12.2016:

'Koulutus on kannattava investointi, joka tuottaa parhaiten, kun siihen sijoitetaan varhaisvaiheessa. Alakoulut ovat siksi erityisen tärkeitä inhimillisen pääoman tuottajia, mikä tarkoittaa oppilaiden ja opettajien osaamista sekä oppimisen laatua ja oppimistuloksia. Koulutuksessa on kyse kansantaloudesta, jonka tuotto kertyy 10-60 vuoden kuluessa. Kvartaalitalouden logiikka ja lyhytnäköiset leikkaukset heikentävät tuottoa.

Maailmanpankki puhuu pääoman eri lajeista, kuten luontopääoma, fyysinen pääoma, sosiaalinen ja inhimillinen pääoma sekä taloudellinen pääoma.

Kyläkoulujen kohdalla voidaan puhua erityisen monenlaisesta pääomasta. Koulujen luonnonläheisyyttä voidaan hyödyntää monin tavoin opetuksessa ja se jättää läpi elämän kestävä jäljet ihmisen identiteettiin.

Sosiaalinen pääoma on kyläkoulujen erityisvahvuus; kyläläisten yhteistyöllä, eri-ikäisten yhdessä toimimisella sekä kokoontumisilla, talkootyöllä ym. myös suuri taloudellinen merkitys. Kun koulu lakkautetaan, nämä pääomat menetetään.

Kyläkoulujen yhteydessä puhutaan "pienuuden suuruudesta". Mikä on pienuuden 'salaisuus'? Oleellisinta on, millainen pedagogiikka toteutuu pienessä koulussa? Millainen opiskeluympäristö, ilmapiiri, ihmissuhteet, vuorovaikutus ym. on mahdollista rakentaa pieneen kouluksikkoon?

Sadat tutkimusyhteenvedot ovat osoittaneet, että pienten koulujen oppilaat pärjäävät yleensä paremmin jatko-opinnoissa; ne kasvattavat sitoutuneita ja parempia kansalaisia. Pienet koulut ovat huomattavasti turvallisempia kuin suuret koulut. Vanhemmat sekä ympäröivä yhteiskunta osallistuvat yleensä enemmän pienten koulujen toimintaan, millä on positiiviset seuraukset.

Pienessä kouluyksikössä on mahdollista toteuttaa joustavasti uudistuksia, jotka vastaavat yhteiskunnan nopeisiin muutoksiin. Modernin tieto- ja viestintäteknologian avulla voidaan saavuttaa suuren koulun 'etu' eli opetusohjelman laajempi valinnanmahdollisuus.'

Dosentti, kasvatustieteen emeritaprofessori Eira Korpinen

Tähän myös me Nuuksion koulussa uskomme.